

RT-002-001512   Seat No. _____
B. Com. (Sem. V) (CBCS) Examination
March - 2019
Advance Statistics - V
(Old Course)

Faculty Code : 002
Subject Code : 001512

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]   [Total Marks : **70**

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નોના જવાબ મુજ્ય ઉત્તરવહીમાં જ લખવાના છે.
(2) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

1 (અ) સમજાવો : **10**

- (1) નિરાકરણીય પરિકલ્પના.
- (2) ગુરુ નિદર્શ અને લઘુ નિદર્શ વચ્ચે તફાવત જણાવો.

(બ) નીચેની માહિતી પરથી બે નિદર્શાઓ મધ્યકી વચ્ચેના તફાવતની સાર્થકતાનું **10 પરીક્ષા કરો :**

વિગત	નિદર્શ - I	નિદર્શ - II
કદ	100	150
સરેરાશ	45	54
પ્ર.વિ.	7	8

અથવા

1 (અ) પ્રકાર-I અને પ્રકાર-II ભૂલ સમજાવો. **5**
(બ) સ્વાતંત્ર્યની ભાત્રા સમજાવો. **5**
(ક) નીચેની માહિતી પરથી બે પ્રમાણિત વિચલનો વચ્ચેના તફાવતની સાર્થકતાનું **10 પરીક્ષા કરો :**

વિગત	નિદર્શ - I	નિદર્શ - II
કદ	1200	1500
સરેરાશ	67.50	67.35
પ્ર.વિ.	2.60	2.52

- 2 (a) F-પરીક્ષણ પર ટૂંકનોંધ લખો. 10
 (b) બે પ્રમાણ્ય સમાચિત્તમાંથી બે નિદર્શો લેવામાં આવ્યા છે. આ બંને નિદર્શોના વિચરણો સમાન છે કે નહીં તેની સાર્થકતાનું પરીક્ષણ કરો : 10

નિદર્શા: I	25	23	18	20	24	22	17	26	-	-
નિદર્શા: II	21	32	30	33	30	35	39	28	32	34

અથવા

- 2 (a) t-પરીક્ષણ પર ટૂંકનોંધ લખો. 10
 (b) બે પ્રમાણ્ય સમાચિત્તમાંથી બે યદૃચ્છ નિદર્શો લેતા નીચે મુજબના પરિણામો મળે છે. બંને નિદર્શો એક જ પ્રમાણ્ય સમાચિત્તમાંથી લીધેલા છે કે કેમ તે t-પરીક્ષણાથી નક્કી કરો :

નિદર્શા: I	70	66	76	77	73	72	68	74	75	69	-
નિદર્શા: II	87	83	92	85	82	84	88	78	91	93	80

- 3 નીચેની માહિતી માટે પોયસન વિતરણનું અન્વાયોજન કરો અને તેની યોગ્યતાનું પરીક્ષણ કરો : 15

x	0	1	2	3
f	211	90	19	5

અથવા

- 3 (a) બે ગુણધર્મોની સ્વતંત્રતાનું પરીક્ષણ સમજાવો. 5
 (b) 2×2 સંભાવના કોષ્ટક $\begin{array}{|c|c|} \hline 20 & x \\ \hline x & 20 \\ \hline \end{array}$ માટે ગણતરીથી કાય વર્ગની 10
 કિંમત $\frac{20}{3}$ છે. તો x ની કિંમત શોધો.

- 4 (a) એક ગુણધર્મીય વર્ગફક્રણ માટે વિચરણના પૃથક્કરણાની રીત સમજાવો. 10
 (b) વિચરણના પૃથક્કરણ પર ટૂંકનોંધ લખો. 5

અથવા

- 4 નીચેના લેટિન ચોરસ પ્રયોગનું પૃથક્કરણ કરો : 15

A 4	B 3	C 3	D 3	E 2
B 3	C 5	D 3	E 2	A 3
C 6	D 5	E 5	A 4	B 3
D 6	E 7	A 2	B 2	C 2
E 7	A 6	B 3	C 2	D 7

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Write the answers of all questions in main answer sheet.
 (2) All questions are compulsory.

- 1** (a) Explain : **10**
 (1) Null Hypothesis
 (2) State the differences between small and large sampling tests.
 (b) Test the significance difference between two sample means from the following data : **10**

Details	Sample I	Sample II
Size	100	150
Average	45	54
S.D.	7	8

OR

- 1** (a) Explain Type-I and Type-II errors. **5**
 (b) Explain degrees of freedom. **5**
 (c) Test the significance difference between two standard deviations from the following data : **10**

Details	Sample I	Sample II
Size	1200	1500
Average	67.50	67.35
S.D.	2.60	2.52

- 2** (a) Write short note on F-test. **10**
 (b) Two samples are drawn from two normal populations. **10**
 Test the significance of equality of two variances.

Sample-I	25	23	18	20	24	22	17	26	-	-
Sample-II	21	32	30	33	30	35	39	28	32	34

OR

- 2** (a) Write short note on t-test. **10**
 (b) Two random samples are drawn from the normal populations and data are given below. Explain whether the two samples are drawn from the same populations or not, using t-test. **10**

Sample-I	70	66	76	77	73	72	68	74	75	69	-
Sample-II	87	83	92	85	82	84	88	78	91	93	80

- 3** Fit the Poisson distribution to the following data and test the goodness of fitness. **15**

<i>x</i>	0	1	2	3
<i>f</i>	211	90	19	5

OR

- 3** (a) Explain the test of two independent attributes. **5**

- (b) For 2×2 contingency table $\begin{array}{|c|c|} \hline & 20 & x \\ \hline x & & 20 \\ \hline \end{array}$ **10**

Calculated value of chi-square is $\frac{20}{3}$. Find the value of *x*.

- 4** (a) Explain the method of analysis of variance for one way classification. **10**

- (b) Write short note "Analysis of variance". **5**

OR

- 4** Analyze the following L.S.D. data completely. **15**

A 4	B 3	C 3	D 3	E 2
B 3	C 5	D 3	E 2	A 3
C 6	D 5	E 5	A 4	B 3
D 6	E 7	A 2	B 2	C 2
E 7	A 6	B 3	C 2	D 7